

*„Három különleges iskola három kivételes tudású mestere
dolgozott velünk, és tanította a tanulóinkat. Talán ez volt a
műhely legszebb és legtermékenyebb időszaka”*

„A BŐGŐ VALAHOGY SZEBBEN SZÓL”

HANGSZERÉSZEK – ACCORD HANGSZER- ÉS MŰKERESKEDÉS

A MŰLÓ IDŐ NYOMÁBAN

A HANGSZERKÉSZÍTŐ

Erzsébetváros nincs zene nélkül. Zenész hangszer nélkül, hangszer pedig hangszerész nélkül. Dohány utca. Délután. Álmos tekintetű roma muzsikuszalad át a trolis előtt. Kezében hegedű. Lusta léptekkel baktat a Liget felé, majd hirtelen eltűnik egy üzletben. Accord hangszerüzlet, hirdeti a tábla az ajtón. Percekig várom, míg Paganini kései utódja kilép az üzletből, majd a botfűlűek tökéletes önbizalmával megmarkolom a kilincset és benyitok. A tágas boltba lépve az ajtó puhán, szinte hangtalanul csukódik be mögöttem. Bár csend van, mégis, ahogy körülnézek hirtelen ezer régi melódia csendül. Mozart, Bach, Vivaldi. A három tulajdonos kedvesen fogad. Néhány mondat után kiderül, ketten közülük a hangszerész szakma mesterei, a harmadik „csak kereskedő”.

— *Hogyan jött létre ez a bolt?*

— Még 1989-ben alapítottuk meg a műhellyel együtt, Accord Hangszer- és Műkereskedés néven — mondja Juharos László. — Nagy Sándor és Bogschütz István foglalkoztak a hangszerész részleggel, és elvben enyém lett volna a műkereskedelem. Sajnos elég hamar kiderült, hogy a műkereskedelmi részt el kell felejtenünk, mivel akkortájt szűnt meg a Konzumex, amely olyan, a hangszerkészítéshez és javításhoz nélkülözhetetlen alkatrészeket hozott be az országba, amiket mi magunk nem tudtunk előállítani. Mivel ezek egyik pillanatról a másikra eltűntek, mi magunk vettük fel a kapcsolatot a német, osztrák és olasz gyártókkal. Hármunk közül csak én beszélek jól németül és angolul, ezért én lettem a beszerzésért a felelős, így sajnos nem maradt időm a műtárgyakkal foglalkozni. A mai napig is vannak olyan speciális kellek és alkatrészek, amelyeket csak mi hozunk be az országba. Ez egyrésztől jó, mert így biztos lábunk, másrésztől viszont rossz, kevesebb időnk marad a „mesterség” gyakorlására.

H
A
N
G
S
Z
E
R
É
S
Z
E
K

A MŰLÓ IDŐ NYOMÁBAN

A HANGSZERKÉSZÍTŐ

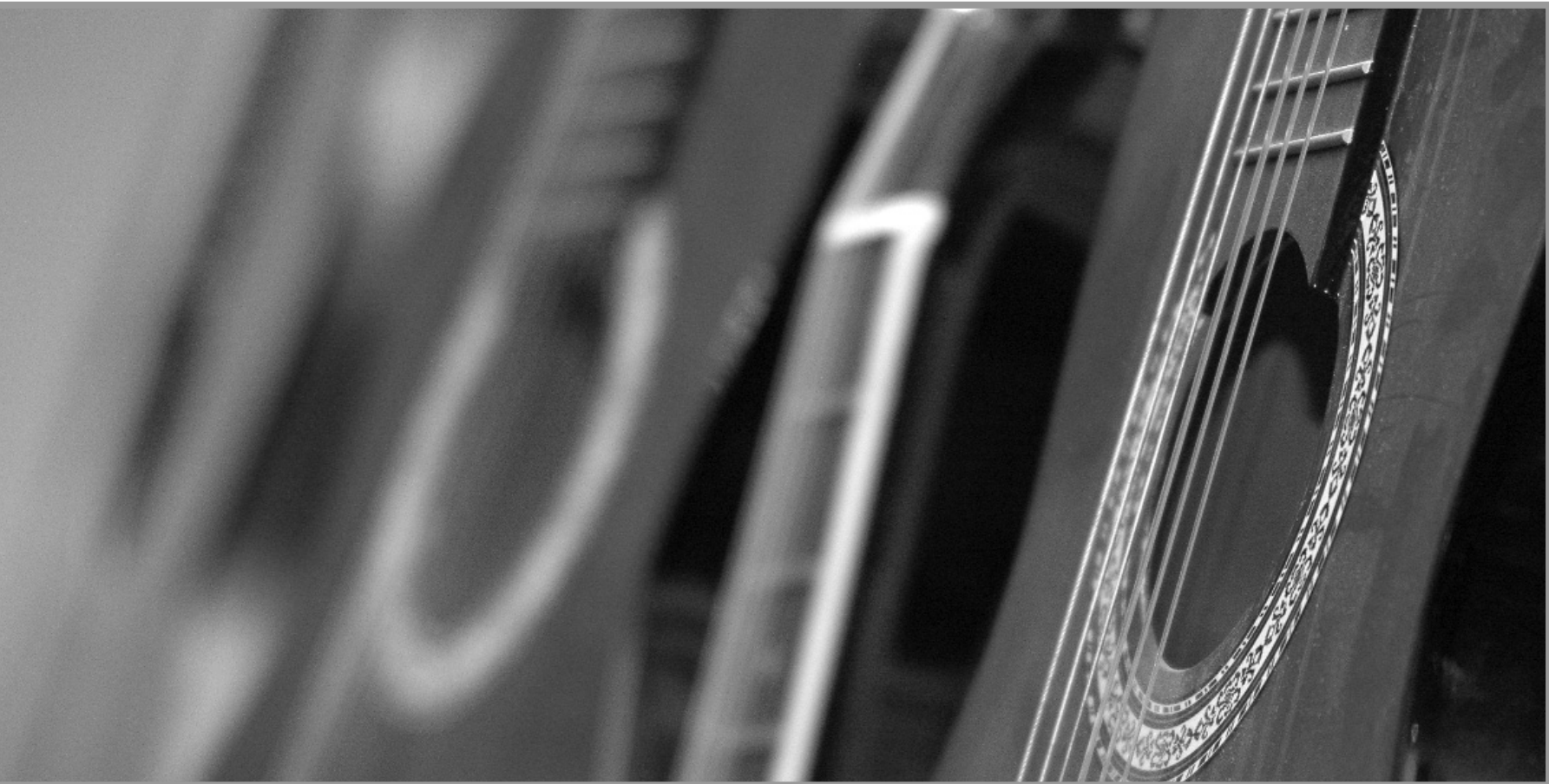
— *Szükség van ma egyáltalán mesterségre? A tömegáru eláraszt mindent, és úgy tudom, ez a helyzet a hangszerek terén is is.*

— Az éremnek két oldala van — veszi át a szót Bogschütz István. — Tudjuk, a Szegedi Hangszergyárat a kínai hangszerek megjelenése tette tönkre, mivel annyira olcsón gyártottak, hogy azzal nem lehetett lépést tartani. Másrészt viszont most már egészen jó minőségű hangszereket lehet kapni megfizethető áron, ami azt jelenti, hogy nem csak a gazdag szülők gyerekei tudnak saját hangszeren gyakorolni, és ez jól tesz a zeneoktatásnak. Egyre többen tanulnak zenét, és így sokkal több tehetséges fiataalt jut lehetőséghez. Persze hangszerészekre mindig szükség van, javítási és beállítási munka mindig akad.

— *Régebben, ha jól emlékszem nagy műhely tartozott a bolthoz.*

— Igen, valamikor három hangszerész és négy tanuló dolgozott a műhelyünkben. Az egyik hangszerész, aki jó hat évig nálunk volt, Jugoszláviából szökött meg a délszláv háború elől. Úgy emlékszem rá, mintha ma lett volna. Megállt itt a bolt előtt egy nagyszakállú fiatalember, ócska biciklivel, bejött a boltba, és a következőt mondta: „Katonaszökevény vagyok Jugoszláviából, és szeretnék itt dolgozni hangszerkészítőként”. Elsőre kicsit meglepő volt a dolog, de aztán lementünk vele a műhelybe és adtunk neki próbamunkát, szépen megcsinálta, úgyhogy úgy döntöttünk felvesszük. Abban az időben a nálunk dolgozó három hangszerkészítő, három különböző iskolát képviselt. Az egyikük Cremonában, Olaszországban tanulta a szakmát, a másik németországi Mittenwaldban, a harmadik pedig Szabadkán, ő a klasszikus szegedi iskolát képviselte. Három különleges iskola három kivételes tudású mestere dolgozott velünk, és tanította a tanulóinkat. Talán ez volt a műhely legszebb és legtermékenyebb időszaka.

H
A
N
G
S
Z
E
R
É
S
Z
E
K

A MŰLÓ IDŐ NYOMÁBAN

A HANGSZERKÉSZÍTŐ

Vevő érkezik, Nagy Sándor a pulthoz lép. Van időm szétnézni. Tangóharmonikák, gitárok, hegedűk. Egy kiszuperált kürtből trópusi futónövény buján burjánzik. Tán csak a violinkulcs mintázatú tapéta hiányzik. Igazi hangszerüzlet ez. A lakk illata, rokokó zsúfoltság. A legjobban azonban egy öreg cselló falra akasztott előlapja tetszik.

— *Zenészekről hallom, azért van igény a mesterhangszerekre is, és pénz is akad rá.*

— Magyarországon sajnos létezik egy ilyen tendencia. Egyes szülők, amint a gyereket felveszik a konzervatóriumba, rögtön mesterhangszert akarnának a kezébe adni. Ez butaság, egy ilyen fiatal kezdő nem tudja kihasználni a mesterhangszer adta előnyöket, nincs még meg hozzá a kellő tapasztalata, bőven megfelelne neki még az addigi hangszere, vagy esetleg egy kicsit jobb minőségű, de sorozatgyártott.

— *Mi lett a műhely sorsa?*

— Sajnos kénytelenek voltunk bezárni. Ugyan van egy kis műhelyünk itt a boltban, de itt csak beállításokat, és kisebb szereléseket szoktunk végezni. Igazság szerint szépen lassan önállósodtak az itt dolgozó hangszerészek és a tanulók, aztán valahogy nem nagyon volt utánpótlás, nekünk meg a bolt és a nagykereskedés mellett nem maradt időnk a komoly kézműves munkára. Persze a felszereléseink most is megvannak, és ha úgy alakul, újra megnyitjuk majd a műhelyt. Manapsága Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolához tartozik a Hangszerészképzés Magyarországon.-szóval meg ismét a mester. Mivel a főiskola fejkvótát kap a képzésben résztvevő diákokért, ezért nem tehet mást, minden évben elindítja ezt a szakot, és így túl sokan kapnak bizonyítványt. Túlképzés van hangszerkészítőből. A fiatal végzősök közül

H
A
N
G
S
Z
E
R
É
S
Z
E
K

A MŰLÓ IDŐ NYOMÁBAN

A HANGSZERKÉSZÍTŐ

sokan önálló műhelyt alapítanak, azok pedig egy-két év alatt tönkremennek. Addigra azonban megint kikerülnek az új végzősök, és megint újabb hangszerész műhelyek nyílnak. Sajnálom ezeket a fiatalokat, de azt kell, hogy mondjam, szerencsésebb lenne, ha az addigi mesterük mellett maradnának, mert úgy több tapasztalatot tudnának szerezni, és talán a szakmát is jobban értenék, tisztelnék.

Közben visszatér a kereskedő. Kötetett valami üzlet is. A betérő néhány húrral és némi szakmai többlettel boldogan távozott.

— *Milyen jövője van a hangszerész szakmának?*

— Mostanában sok érdekes fejlesztés indult meg az akusztikus hangszerekkel kapcsolatban. Például megfelelően kihangosítani egy hegedűt a színpadon, sokáig nagyon nehézkes volt. Ha azt mondjuk, hogy egy megfelelő stúdióban történő hangosítás lemezfelvételkor 100%, akkor egy élő koncerten mikrofonokkal legfeljebb 70% érhető el. Jelenleg vannak olyan technikák, amelyek révén kisebb szerelésekkel és beállításokkal, az úgynevezett Shadow módszerrel el tudjuk érni a 95%-ot.

A mester, Bogschütz úr türelmesen végighallgatja Nagy Sándor mondatait, de az elektronika és a stúdiótechnika szavak hallatán közbeszól.

— Az elektronika nagyon szép és jó dolog, de nekem körülbelül öt percig izgalmas. Az élő akusztikus zene csodáját semmivel nem lehet pótolni. Még a legjobb szintetizátorokkal sem lehet visszaadni tökéletesen akár csupán egy vonósnégyes hangzását, nem is beszélve egy szimfonikus zenekarról. Amíg a gép egy dalmot mindig ugyanúgy játszik le, addig az élő zenében mindig van egyediség, egy kis improvizáció.

H
A
N
G
S
Z
E
R
É
S
Z
E
K

A MÚLÓ IDŐ NYOMÁBAN

A HANGSZERKÉSZÍTŐ

Mostanában sokan váltanak elektromos hangszerről akusztikusra. Valamelyik nap bejött hozzánk egy fiatal zenész. Lecserélte a basszusgitárját nagybőgőre. Amikor azt kérdeztem tőle, miért, csak annyit tudott mondani „A bőgő valahogy szebben szól”.

Kifogyok a kérdésekből, de még percekig ülök egy zongoraszéken. Bámulom a falon függő gitárokat, hegedűket, szemezek a tangóharmonikával, majd utoljára megnézem a vén cselló kopott lapját. A fotós, dolga végeztével, már rég itthagzott. Feltápászkodom, elköszönök, és csendben csukom magam mögött az ajtót. Nagy a zaj. Kicsit kotorászok a zsebemben, míg végre előkerül a fülhallgató. Benyomom a playt. Pege Ali bácsi tépi a húrokat. Igen, a bőgő tényleg szebben szól.

H
A
N
G
S
Z
E
R
É
S
Z
E
K